

Ζ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

19.9.2000

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Με την προσθήκη των δύο μεγάλων συμβουλευτικών οργάνων, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και του Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής ασχολούνται αντίστοιχες πρόσθετες παράγραφοι των άρθρων 82 και 83. Μάλιστα η πρότασή μου, από πλευράς συστηματικής ερμηνείας και συναρμολόγησης του συνταγματικού κειμένου, είναι και οι δύο αυτοί νέοι θεσμοί να στεγαστούν τελικά σε παραγράφους του άρθρου 82 του Συντάγματος.

Και η μεν Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή είναι ένας διαμορφωμένος σε λειτουργία θεσμός, που έχει αποδείξει εν πολλοίς τη χρησιμότητά του, πιστεύω, όμως, ότι πρέπει να αποκτήσει συνταγματική περιωπή και να ενισχυθεί ακόμα περισσότερο. Το δε Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής, διευκρινίζω προς αποφυγή κάθε ερμηνευτικής ή πολιτικής παρεξήγησης, πως δεν είναι ένα διακομματικό όργανο διαμόρφωσης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής, δεν είναι το Συμβούλιο των Αρχηγών των πολιτικών κομμάτων με τη συμμετοχή του Υπουργού των Εξωτερικών που ασχολείται με τέτοια θέματα, αλλά είναι, όπως λέει και το όνομά του, ένα Εθνικό Συμβούλιο που λειτουργεί συμβουλευτικά, στο οποίο μετέχουν και εκπρόσωποι των κομμάτων, αλλά μετέχουν και άλλοι οι οποίοι μπορεί να συνεισφέρουν γνώση και εμπειρία, είναι, δηλαδή, ένα σχετικά πολυμελές συμβουλευτικό όργανο στο οποίο εκπροσωπούνται τα κόμματα, αλλά δεν είναι διακομματικό.

Είναι ένα όργανο της εκτελεστικής εξουσίας, ένα όργανο το οποίο προφανώς ασχολείται με τον στρατηγικό σχεδιασμό και όχι με την καθημερινή διαχείριση της εξωτερικής πολιτικής, ένα όργανο που δεν υποκαθιστά ούτε την Κυβέρνηση, άρα την κυβερνητική ευθύνη, ούτε τη Βουλή και τη Διαρκή Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και Άμυνας της Βουλής, η οποία ούτως ή άλλως αναβαθμίζεται, όπως και οι άλλες διαρκείς επιτροπές με όσα προτείνουμε στη δέσμη περί Βουλής, δηλαδή, στην Πέμπτη ενότητα των υπό αναθεώρηση διατάξεων του Συντάγματος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 83, συνιστάται Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Το ονομάζει η πρόταση του κ.Βενιζέλου «Εθνικό Συμβούλιο», όπως έχουμε το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κλπ. Δεν κατάλαβα, γιατί «Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής» ; **Γιατί πρέπει να γίνουν όλα εθνικά** ; Όλα τα άλλα είναι αντεθνικά ; Γιατί μεγαλοποιούμε όλους αυτούς τους όρους και τους βάζουμε μάλιστα στο Σύνταγμα ;

Δεν υπάρχει, λοιπόν, αμφιβολία ότι πρέπει να υπάρξει ένα όργανο απαραίτητο **για τη χάραξη της εξωτερικής πολιτικής**. Ασφαλώς δεν θα μπαίνει στις καθημερινές λειτουργίες της κυβερνητικής μηχανής στον εξωτερικό τομέα. Αλλά, αν δεν έχουμε **ένα όργανο που να χαράσσει για το μέλλον τις προοπτικές της εξωτερικής μας πολιτικής**, τότε φοβάμαι ότι θα βρεθούμε – όπως βρισκόμαστε σήμερα – μπροστά σε τραγικά αδιέξοδα για τα εθνικά μας θέματα. Και όχι μόνο σε τραγικά αδιέξοδα, αλλά βρισκόμαστε μπροστά στο φαινόμενο ο σημερινός Υπουργός Εξωτερικών να ανατρέπει άρδην την πολιτική του προκατόχου του στην ίδια κυβέρνηση, του κ.Πάγκαλου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ

Έρχομαι στο Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Τα έχουμε πει επανειλημμένα, τα λέμε και τώρα. Ποιός χαράζει την εξωτερική πολιτική; Τη χαράζει η Κυβέρνηση ή δεν τη χαράζει ; Τη χαράζει η Κυβέρνηση. Τι το θέλει το Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής με οποιαδήποτε ονομασία και αν το βάλουμε ; Γιατί το χρειάζεται ; Για να ακούσει γνώμες και για να διορθώσει την πολιτική της ; Δε γίνεται αυτός ο διάλογος με ανακοινώσεις των κομμάτων στο Κοινοβούλιο με συνεντεύξεις, με τοποθετήσεις κλπ ; Η γνώμη των κομμάτων υπάρχει, είναι δεδομένη, μπορεί να τις πάρει υπόψη και τώρα. Δεν χρειάζεται κανένα εθνικό συμβούλιο.

Θέλει κάποιους εμπειρογνώμονες, κάποιους που ξέρουν ; Ας κάνει χίλιες επιτροπές για να τη βοηθούν δεκάδες χιλιάδες εμπειρογνώμονες. Ποιός ο λόγος, λοιπόν, να χρειαζόμαστε ένα συμβούλιο ; **Πάλι επίφαση δημοκρατικής λειτουργίας ενός οργάνου που θα χαράζει δήθεν εθνική πολιτική**. Και μπορεί να χαϊδεύουμε τα αυτιά εκείνων των ανθρώπων που δεν καταλαβαίνουν πως παίρνονται οι αποφάσεις, ότι μπορεί να καθίσουν τα κόμματα όλα μαζί και να χαράξουν εθνική πολιτική, αλλά άλλο είναι εθνική πολιτική για το Κομμουνιστικό Κόμμα σε ένα ζήτημα και άλλο είναι εθνική πολιτική για κάποιο άλλο κόμμα.

Μπαίνει λοιπόν, το ζήτημα : Για ποιό Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής μιλάμε ; Η γνώμη μας είναι ότι πρέπει να φύγουν αυτές οι διατάξεις.

ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφέρομαι στο θέμα του Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής. Χωρίς καμία πολιτική αυταρέσκεια, πρέπει να θυμίσω ότι είναι μια πρόταση του Συνασπισμού που επίμονα είχε κατατεθεί στη δημόσια ζωή και επίμονα κατατίθεται και σήμερα.

Είναι βέβαιο ότι κανείς δεν θέλει να υποκαταστήσει το ρόλο της εκτελεστικής εξουσίας, της εκάστοτε κυβέρνησης, από το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής, ούτε πιστεύουμε ότι το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής θα είναι εκείνο, το οποίο θα ασκεί την εξωτερική πολιτική.

Τι μπορεί, όμως, να συμβεί από την ώρα που θα αποφασίσουμε την ίδρυσή του ; Εκεί οι πολιτικές δυνάμεις, με υπεύθυνο λόγο, αν θέλετε ενισχυόμενες και από την άποψη των λόγων και τις προτάσεις των εμπειρογνομόνων, θα διαμορφώνουν άποψη για τα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής. Μάλιστα αυτό το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής μπορεί να είναι ένα βήμα, όπου οι πολιτικές δυνάμεις μακριά από τον εύκολο, τον πρόχειρο και – λυπάμαι – μερικές φορές λόγω εντυπώσεων, θα καταθέτουν για τα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής την άποψή τους, για να συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας εξωτερικής πολιτικής που θα πρέπει να χαράσσεται με όρους εθνικής στρατηγικής.

Βεβαίως, δεν είμαι ξένος προς αυτό το οποίο σήμερα συμβαίνει, ότι δηλαδή, η Κυβέρνηση δεν παρακολουθεί, δεν συνυπολογίζει, όπως θα είχε υποχρέωση, τις απόψεις των πολιτικών δυνάμεων για τα εξαιρετικά ευαίσθητα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής. Αλλά η διεκδίκησή μας να καταγραφεί στο Σύνταγμα ως υποχρέωση η ίδρυση ενός Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής συνοδεύεται από την ταυτόχρονη διεκδίκηση οι πολιτικές δυνάμεις με εξαιρετική υπευθυνότητα, με ψυχραιμία, με σύνεση, μακριά από τον εύκολο και εντυπωσιακό λόγο, να ομιλούν και να πράττουν για τα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής – υποθέτω εθνικό συμβούλιο το λέτε για να πείτε πως θα εκφράζει όλα τα κόμματα, όλον τον πολιτικό κόσμο – πανάκεια δεν είναι, κύριοι συνάδελφοι, αλλά

μπορεί να είναι ένα χρήσιμο όργανο. Στην Ελλάδα είχαμε μία εμπειρία. Το Συμβούλιο των Πολιτικών Αρχηγών υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Δεν διευκρινίζεται ποιός θα προεδρεύει του συμβουλίου. Εγώ είμαι υπέρ του συμβουλίου, το λέω εξ αρχής. Μπορεί να βοηθήσει σε ορισμένες στιγμές στην εκκαθάριση της ατμόσφαιρας. Θα καθαρίσει και θα διευκολύνει την Κυβέρνηση, η οποία είναι αυτή που θα ασκήσει την εξωτερική πολιτική, χωρίς καμία αμφιβολία να κινηθεί σωστότερα.

Αλλά δεν κατάλαβα, στη σκέψη των προτεινόντων, στη σκέψη του ΠΑΣΟΚ, ποιός θα είναι ο πρόεδρος. Θα προεδρεύει ποιός ; **Θα προεδρεύει ο Υπουργός των Εξωτερικών ; Αν είναι να προεδρεύει ο Υπουργός των Εξωτερικών, μην το κάνετε. Δεν θα ωφελήσει σε τίποτα. Αν είναι να προεδρεύει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έχει αξία.**

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αν προεδρεύει ενός τέτοιου συμβουλίου, το οποίο θα τηρεί πρακτικά απαραίτητως, νομίζω ότι μπορεί να είναι χρήσιμο και μ' αυτήν την έννοια εγώ θα το ψήφιζα ευχαρίστως.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ως προς το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής, αποσαφηνίζω για να μην υπάρχει καμιά παρεξήγηση, πως φυσικά, **πρόταση του ΠΑΣΟΚ δεν είναι να προεδρεύει του συμβουλίου ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.** Το Εθνικό Συμβούλιο είναι ένα συλλογικό συμβουλευτικό όργανο, όχι διακομματικό, δεν είναι το συμβούλιο των αρχηγών των κομμάτων υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Μπορεί ο κ.Μητσοτάκης να θεωρεί θετική για τη χώρα την εμπειρία των συναντήσεων των αρχηγών των κομμάτων υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Μπορεί ο κ.Μητσοτάκης να θεωρεί θετική για τη χώρα την εμπειρία των συναντήσεων των αρχηγών των κομμάτων υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατά την διάρκεια της κυβέρνησής του. Η άποψη που έχει το ΠΑΣΟΚ, είναι ότι οι συναντήσεις εκείνες δεν συνεισέφεραν τίποτα. Νομίζω ότι θα επανεκτιμήσει και τη δική του θέση ο κύριος Μητσοτάκης, αν αναλογιστεί ποιά ήταν η κατάληξη εκείνων των συναντήσεων σε σχέση με την κυβέρνησή του και σε σχέση με το κόμμα του. Άρα, δεν μιλάμε για ένα διακομματικό όργανο, **δεν μιλάμε για όργανο επιπέδου αρχηγών κομμάτων, δεν μιλάμε για όργανο υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, αλλά για ένα όργανο δουλειάς, για ένα όργανο συζήτησης επί στρατηγικών θεμάτων, στο οποίο μετέχουν και εκπρόσωποι των κομμάτων, ειδικοί κατά**

προτίμηση, αλλά φυσικά, και άλλα πρόσωπα, τα οποία έχουν γνώση εμπειρία και μπορούν να συνεισφέρουν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Κύριε Πρόεδρε, πρώτον ο κ.Βενιζέλος, έπρεπε να είχε ακούσει καλύτερα. Τρεις φορές είπα ότι για την ευθύνη Υπουργών, πρέπει να αποφαινεται προηγουμένως η Βουλή. Να δίνει ή να μη δίνει την άδειά της.

Κατά συνέπεια, το επιχείρημα το οποίο επικαλέσθηκε, δεν στέκει. Και ας σκεφθεί το ΠΑΣΟΚ την τιμή του πολιτικού κόσμου. Θέλουμε τους Υπουργούς να δίνουν λόγο και αυτοί, όπως όλοι οι πολίτες ή δεν θέλουμε ;

Όσον αφορά το Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής δικαίωμά σας, Κύριε Βενιζέλο, να προτείνετε ότι θέλετε. Εγώ δεν σας έθιξα και δεν είναι και προσωπικό το θέμα.

Εγώ είπα τη δική μου άποψη και νομίζω ότι, αν θέλετε ένα τέτοιο ανούσιο και άγευστο συμβούλιο, καλύτερα να λείπει. Είναι μια σαχλαμάρα. Δεν είναι σοβαρή υπόθεση. Αν θέλετε σοβαρά να νομοθετείτε, να αναζητήσετε ένα συμβούλιο κάπως ηυξημένου κύρους.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Επικρατείας)

Κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι η πολιτική διαδρομή των πολιτικών των τελευταίων ετών δεν είναι ώρα να κριθεί σήμερα. Ο καθένας από μας, έχει τον υποκειμενισμό του και τη δική του προσέγγιση.

Είναι φανερό και αυτονόητο, ότι κάτω από αυτόν τον υποκειμενισμό μίλησε σήμερα ο πρώην Πρωθυπουργός κ.Μητσοτάκης.

Υπάρχει η αλήθεια, η οποία είναι τελείως διαφορετική, κύριε Πρόεδρε. Όσον αφορά τις συναντήσεις – εγώ δεν κατάλαβα καλά – και τις συσκέψεις των αρχηγών; Υπήρξε τότε αποτελεσματική και περισσότερο δημοκρατική λειτουργία και νομιμοποίηση απ'ό,τι σε μια διαδικασία που ζούμε ή που έχει θεσπίσει το πολίτευμά μας ; Και φυσικά δεν μπορώ να συνδέσω το ζήτημα εκείνης της περιόδου με το Συμβούλιο που έχει να κάνει με την εξωτερική μας πολιτική. Είναι τελείως διαφορετικά θέματα.

Είναι πολύ δύσκολο να απαντήσει κανείς, όταν έχει προηγηθεί αυτή η συζήτηση, γιατί δεν γνωρίζει που να δώσει την απάντηση, στον κ.Μητσοτάκη ή στην Νέα Δημοκρατία.

Το λέω αυτό γιατί η πρότασή σας σε σχέση με την εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας από το λαό, σε συνδυασμό με την πρότασή σας, ότι στο Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής, πρέπει να προεδρεύει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αναμφίβολα οδηγεί, τουλάχιστον στη δική μου σκέψη, ότι έχετε στις σκέψεις σας – και αυτό δεν είναι κακό – **μια άλλη μορφή πολιτεύματος, που απομακρύνεται από την προεδρευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία.**

Γιατί ; Για φαντασθείτε ένα Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής, που να έχει επικεφαλής τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να παίρνει κάποιες αποφάσεις ή να εισηγείται κάποια ζητήματα και η νομιμοποιημένη Κυβέρνηση από το λαό, να ακολουθεί μια άλλη πολιτική σε επιμέρους ζητήματα. Δεν πάω μόνο στα μεγάλα ζητήματα που προσδιορίζονται με τη φράση «εθνική στρατηγική».

Θα είχαμε τότε ή δεν θα είχαμε μια ανωμαλία στη λειτουργία πολιτεύματος ;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

Ας πω τώρα μια λέξη για το άλλο όργανο που το άρθρο 82 θα προβλέπει πια με την παράγραφο 4. Πρόκειται για το Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής, για το οποίο είχα μια διαφορετική εντύπωση, όσον αφορά την εμπειρία 90-93. Όμως, ο αξιότιμος Πρόεδρος, ο κ.Μητσοτάκης, ανέτρεψε αυτήν την εμπειρία και την εντύπωση που είχα. **Γι' αυτό, απλώς θα επισημάνω ότι πίστευα πως το '90-'93 η λειτουργία του Συμβουλίου υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δημιούργησε εντονότατα προβλήματα και στην τότε κυβέρνηση, αλλά ο αρμόδιος δεν το δέχεται.**

Όμως, ως προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τα πράγματα είναι καθαρά. Δημιούργησε τρομακτικά προβλήματα στον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας, διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, τον εξέθεσε ανεπανόρθωτα.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις περιπτώσεις που του ζητούν τα κόμματα να προεδρεύσει της σύσκεψής τους, αποκτά και μια πολιτική αρμοδιότητα – διότι δεν δίνει απλώς το λόγο, δεν διευθύνει απλώς τις συζητήσεις και μπορεί, αν ένα κόμμα ή όλα τα κόμματα ή ο αρμόδιος Υπουργός του το ζητήσει, να δώσει και γνώμη επί εθνικού θέματος, πολιτικού, δηλαδή, ζητήματος. Πράγμα που έκανε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο Υπουργός εκείνης της εποχής, που μετέπειτα έπαψε να είναι, διένειμε το κείμενο αυτό στους δημοσιογράφους και έτσι έδωσε

την εντύπωση πολιτικής, δηλαδή, αντισυνταγματικής λειτουργίας του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Θεωρώ καταστροφική τη λειτουργία εκείνου του Εθνικού Συμβουλίου την εποχή 90-93 και χαίρομαι που η πλειοψηφία προτείνει απλώς μια διάταξη υποδοχής. Δεν αναφέρεται δηλαδή σε όργανα. Μιλά για ένα όργανο συμβουλευτικό, όσον αφορά στην κυβέρνηση, στο οποίο συμμετέχουν κόμματα και ειδικοί, άρα, **φτιάχνουμε μια δεξαμενή σκέψης**. Και σε τι επίπεδο θα την φτιάξουμε ; Το αφήνουμε στο νόμο. Και συνεπώς, δίνουμε στον εαυτό μας το πλεονέκτημα της εμπειρίας. **Υπό το Γενικό Γραμματέα σ'ένα πρώτο επίπεδο, λόγου χάριν, του Υπουργείου Εξωτερικών, θα μπορούσε να λειτουργήσει αυτή η Επιτροπή και στη συνέχεια, όσο τα πράγματα προχωρούν σε καλύτερη κατεύθυνση, θα μπορούμε να της επιτρέψουμε τη λειτουργία σε υψηλότερο επίπεδο.**

Σκεφθείτε, ωστόσο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι, όπου στο δημοκρατικό κόσμο υπάρχουν τέτοιες επιτροπές, αυτές συναντώνται σε προεδρικά πολιτεύματα και υπάγονται **αποκλειστικά στους προέδρους της δημοκρατίας**.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι η πρόταση για μια αλλαγή του συστήματος της διακυβέρνησης εντάσσεται στη συζήτηση, αλλά εν πάση περιπτώσει, δεν θα διαφωνήσω πάνω σ'αυτό.

Απλώς δύο λόγια ήθελα να πώ, γιατί πιστεύω ότι στη σημερινή εποχή το προεδρικό σύστημα είναι υπέρτερο της Προεδρευόμενης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας.

Το πιστεύω, διότι πρώτον εξασφαλίζει αποτελεσματική διακυβέρνηση. Δεύτερον, διασφαλίζει πληρέστερα τον αναγκαίο διαχωρισμό εξουσιών. Τρίτον, μας επιτρέπει ακριβώς την καλύτερη ανανέωση της πολιτικής μας ζωής, διότι έτσι μόνο μπορούμε να θεσπίσουμε τις δύο θητείες ως ανώτατη περίοδο προεδρίας ενός προσώπου, αλλά ακόμα και αποφυγή του υπολογισμού του πολιτικού κόστους. Διότι στη δεύτερη και τελευταία τετραετία ή πενταετία, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι απαλλαγμένος από οποιονδήποτε υπολογισμό πολιτικού κόστους.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με την τοποθέτησή μου για το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Διαπιστώνω πραγματικά μία τάση της Νέας Δημοκρατίας σαν αυτή που παρατήρησε ο κ.Βενιζέλος, μια συνεχή προσπάθεια απομείωσης των αρμοδιοτήτων της Κυβέρνησης, που δείχνει ότι έχει εξοικειωθεί πολύ με τη θέση της στα έδρανα της αντιπολίτευσης. Διότι, αν θα έπρεπε η προεδρική εκλογή να απασχολεί ένα κόμμα, αυτό είναι κατ'εξοχήν η Νέα Δημοκρατία, αφού υπό ομαλές συνθήκες, την

τετραετία που διανύουμε, δεν θα υπάρχει προεδρική εκλογή. Θα υπάρχει προεδρική εκλογή την επόμενη τετραετία, στην οποία φιλοδοξεί η Νέα Δημοκρατία να είναι κυβέρνηση. Σκεφθείτε μια νέα κυβέρνηση, η οποία δεν θα μπορεί να λειτουργήσει από το άγχος ότι σε ένα χρόνο θα αναγκαστεί πιθανόν να οδηγηθεί σε πρόωρες εκλογές.

Τελειώνω, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε – και ευχαριστώ για την ανοχή σας – με τη δήλωση ότι **διαφωνώ με το Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής. Θα μπορούσα να δω στο ρόλο αυτό τη Διαρκή Επιτροπή Εξωτερικών και Άμυνας, ενισχυμένη με ένα επιτελείο τεχνοκρατών και επιστημόνων. Όργανα, ανεξάρτητες επιτροπές, οι οποίες ψαλιδίζουν τις αρμοδιότητες, αλλά και τις ευθύνες της κυβέρνησης, θεωρώ ότι δεν βοηθούν την πρόοδο της χώρας μας. Σας ευχαριστώ.**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Συνεδρίαση 14.2.2001)

Το δεύτερο πολύ σημαντικό όργανο, που επίσης προβλέπεται στο άρθρο 82 και ανάγεται στην αρχή της συναίνεσης, είναι το Εθνικό «Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής», το οποίο είναι επίσης όργανο **γνωμοδοτικό, στο πλευρό της εκτελεστικής εξουσίας.** Άρα το Εθνικό «Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής» δεν υποκαθιστά την Κυβέρνηση, που είναι κατά το Σύνταγμα αρμόδια για τη χάραξη της γενικής πολιτικής της χώρας και για τη λήψη των αποφάσεων εξωτερικής πολιτικής, δεν υποκαθιστά τη Βουλή, η οποία είτε με την Ολομέλειά της είτε με τη Διαρκή Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και Άμυνας παίζει – και πρέπει να παίζει – πολύ σημαντικό ρόλο στα διεθνή πράγματα, αλλά **έρχεται να υποβοηθήσει τη Βουλή και την Κυβέρνηση.**

Γι' αυτό αποσαφηνίζω ότι το Εθνικό «Συμβούλιο Εξωτερικής Πολιτικής» δεν είναι όργανο διακομματικού χαρακτήρα, αλλά είναι ένα **ευρύτερο συμβουλευτικό όργανο, στο οποίο εκπροσωπούνται τα κόμματα. Αλλά όχι μόνο τα κόμματα ούτε μόνο η Κυβέρνηση. Εκπροσωπείται και ο ακαδημαϊκός κόσμος, εκπροσωπείται και η εμπειρία του Διπλωματικού Σώματος, μετέχουν προσωπικότητες, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην ψύχραιμη και με στρατηγική θεώρηση συζήτηση όλων των θεμάτων της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής.**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Θέλω να ελπίζω ότι αυτό το όργανο θα βοηθήσει, ώστε να υπάρξει **μία συνέχεια και μία συνέπεια στην εξωτερική πολιτική.**

Είναι απαραίτητο να υπάρξει ένα όργανο ... για να διασφαλίζεται τρόπον τινά **η συνέχεια της ασκούμενης εξωτερικής πολιτικής** σε εθνικής σημασίας θέματα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

... θα αποτελεί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας ένα είδος συμβούλου της Κυβέρνηση, έτσι ώστε να μπορεί να διαμορφώνεται μια **μακροπρόθεσμη ενιαία και σταθερή εξωτερική πολιτική**.

... ενός Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής **στο οποίο μετέχουν ο Πρωθυπουργός και οι Αρχηγοί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας**. Και σας αρκεί αυτό το εξάμβλωμα που επιχειρείτε αυτή τη στιγμή να στήσετε, το οποίο θα αποτελείται από κάποιους παράγοντες των κομμάτων και από κάποιους εμπειρογνώμονες ...?

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ

... θα μπορούσαμε στα πλαίσια αυτού του συμβουλίου, όπου θα υπάρχουν **παραρτήματα του Συμβουλίου Εθνικού Σχεδιασμού στο Υπουργείο Οικονομικών, στο Υπουργείο Εξωτερικών και στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, να έχουμε ένα ευρύτερο σχεδιασμό**.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Συνεδρίαση 27.11.2001)

Πιστεύουμε ότι μπορούμε και πρέπει να αποκτήσουμε **ενιαία εθνική στρατηγική, δυναμική εξωτερική πολιτική** σε νέα πολύπλευρη βάση, ξεκάθαρη φωνή, που να λέει τα πράγματα με το όνομά τους. Επιδιώκουμε την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή της Ελλάδας στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Επιμένουμε ότι η θεσμοθέτηση Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής πρέπει να γίνει το ταχύτερο δυνατόν **στο ανώτερο πολιτικό επίπεδο, με την ευρύτερη δυνατή ευθύνη, να είναι δηλαδή ένα «συμβούλιο εξωτερικής πολιτικής» και πολιτικής ασφάλειας**.